

דרך הבשמים
The Incense & Spice Road

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

המטרות

- סיוע לפיתוח הנגב על ידי השקעות בתשתית תיירותית, השקעות במתקני תיירות ויצירת מקומות תעסוקה לתושבי האזור.
- סיוע משמעותי לשמירת הטבע ונכסי תרבות בנגב על ידי הכנת תוכניות שימור והשקעות באתרים ובפארקים.
- קידום שיתוף פעולה בינלאומי ואזורי על דרך הבשמים.

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

מיתוג עולמי של דרך הבשמים (1)

- **דרך מקבילה לדרך המשי** המפורסמת שעברה מסין דרך דרום מזרח אסיה להודו, חצי האי ערב, הנגב עד לרומא
- **בדרך עברו הסחורות החשובות ביותר בעולם העתיק.** הבשמים והתבלינים היו חשובים ביותר לחיי היום יום של העולם העתיק בתחומי הדת והחברה. הבשמים והתבלינים עדיין מעוררים עניין רב בציבור העולמי
- **הדרך הייתה מקום מפגש של עמים, תרבויות ודתות.** לאורכה קמו ונפלו מדינות ומעצמות והתפתחו והתפשטו הדתות המובילות בעולם.

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

מיתוג עולמי של דרך הבשמים (2)

- הדרך ומאורעות הקשורים בה מתועדים
בספרי הקודש, בספרי היסטוריה ובספרי
מסעות.

- בדרך ובשמה קשורים מוטיבים שיווקיים
חזקים כמו: הבשמים והתבלינים והמוטיבים
הדתיים, הרפואיים והתרבותיים הקשורים
בהם, הרוחניות, המדבר ומאבק האדם
במדבר, דמויות קדמוניות כובשות כמו שלמה
ומלכת שבא ומלכי יהודה.

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

דרכים עתיקות מהמזרח ←

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

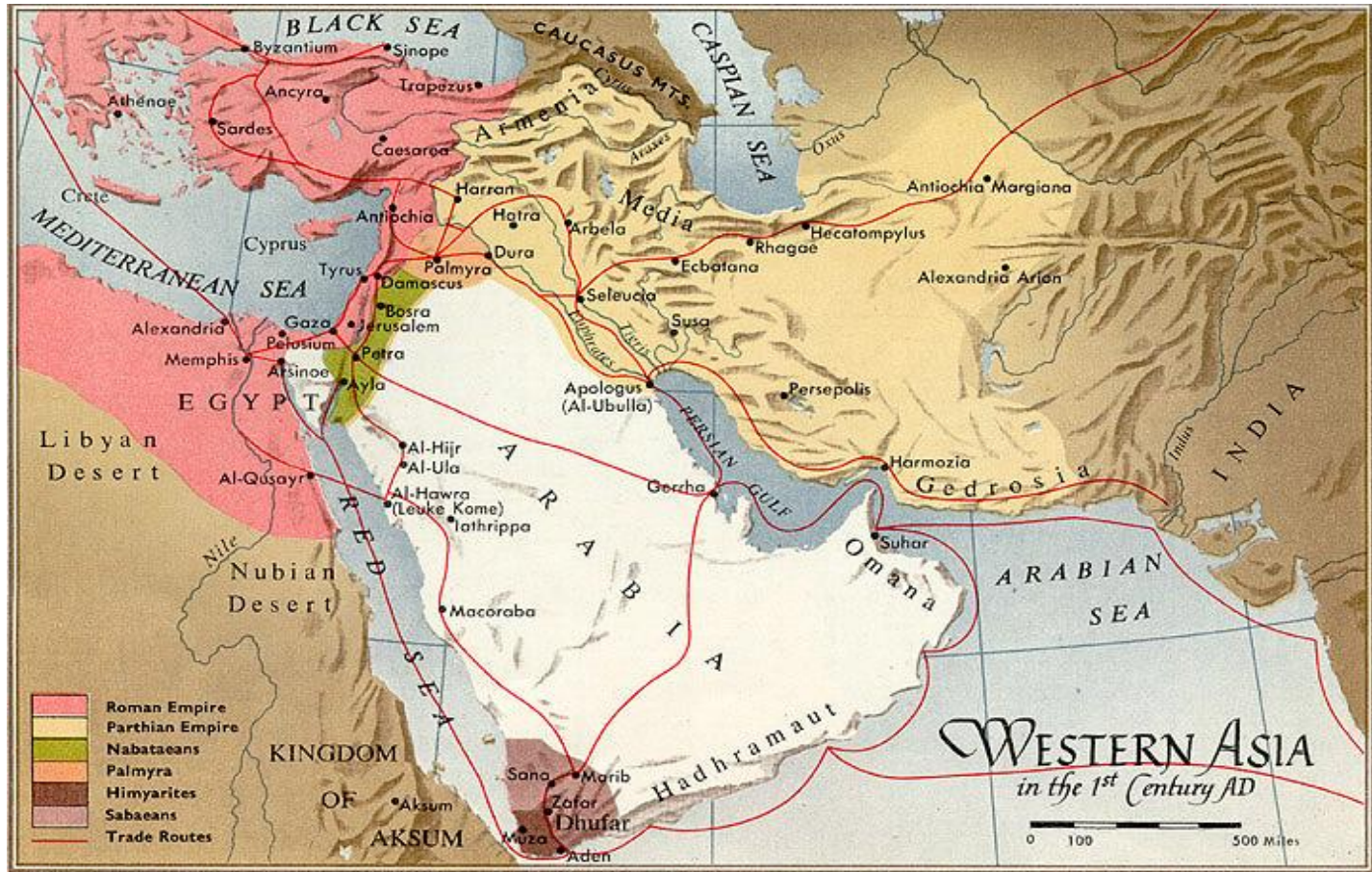
דרך המשי ודרך הבשמים

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

דרך הבשמים במזה"ת

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

דרכים עתיקות במזרח

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

הפן הישראלי – יהודי (1)

- לבשמים שמור מקום חשוב בדת היהודית ובבית המקדש

– הבשמים והקטורת באהל מועד ומזבח הקטורת
- ספר שמות ל' כ"ב עד ל"ח – המור, הלבונה,

הקינמון ואחרים

– הבשמים במשנה

– ברכת הריח בשולחן ערוך

- בדרך הבשמים נקשרו קשרי המסחר של מלכי יהודה והפיניקים עם שבא (תימן), אפריקה ואסיה. מלכת שבא נסעה לירושלים על דרך הבשמים.

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

הפן הישראלי – יהודי (2)

- מלכי יהודה (בשיתוף הפיניקים) בנו נמלים (עציון גבר) ומבצרים להגנת הנוסעים ולשליטה על הסחר בדרך הבשמים
- השערות על ישוב גולי בבל בדרך הבשמים וקיום הממלכה היהודית - חימיר - על דרך הבשמים (הובסה על ידי קואליציה אתיופית - ביזנטית).
- המלך הורדוס וקשריו עם הנבטים. השתתפות חיילים מיהודה בניסיון כיבוש תימן (ARABIA FELIX).

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

הסיפור הגדול של דרך הבשמים (1)

הסיפור הגדול של הדרך (בנוסף לסיפור הנבטים והביזנטים) חשוב למיתוג העולמי של הדרך.

- תחילתו במסחר מאפריקה ודרום ערב ומצרים באלף השלישי לפני הספירה. בהמשך מצטרף המזרח הרחוק כספק בשמים ותבלינים בדרך הימית לאפריקה ומשם דרך חצי האי ערב למזה"ת.

- מהמאות 11-12 מופיעים המידינים עם גמליהם על דרך הבשמים לארץ ישראל והשבאים מתבססים בתימן במאות ה-9-10.

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

הסיפור הגדול של דרך הבשמים (2)

- מלכי יהודה ובראשם דוד ושלמה מבססים שליטה ישראלית בדרכי הבשמים ביחד עם הפיניקים במאות 10-8 לפני הספירה
- האשורים, הבבלים, המצרים והפרסים שלחו צבאות להשתלט על דרך הבשמים.
- האדומים וממשיכיהם – הנבטים - משתלטים על דרך הבשמים ושולטים בה 400 שנה.
- הדרך הופכת לדרך האלטרנטיבית לדרך המשי בין סין לרומא החל מהמאה השנייה לפני הספירה

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

הסיפור הגדול של דרך הבשמים (3)

- הופעת היוונים והרומאים חיזקה המסחר והמאבק על הדרך. ליוונים היה הסכם עם הנבטים. ניסיון רומאי לכבוש את תימן נכשל בשנת 24 לפני הספירה. הרומאים כבשו את פטרה בשנת - 106 לספירה.
- ירידת חשיבות הדרך היבשתית לאורך חצי האי ערב עקב גילוי הדרך הימית הישירה להודו. המסחר במשי מסין לרומא עובר לדרך הבשמים בקטע הצפוני שלה.

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

הסיפור הגדול של דרך הבשמים (4)

- היחלשות האימפריה הרומית ושינוי מנהגי הקבורה ברומא עם הופעת הנצרות כדת המדינה גרמו לירידת הביקוש לבשמים והקטנת תנועת הסחר בדרך.
- הופעת הפרסים והשבטים הערביים ואובדן הביטחון בדרכים. שקיעת פטרה.
- הפסקת התנועה בדרך. שקיעת ערי הגבול הביזנטיות בנגב. רעידות אדמה הרסניות בפטרה ובנגב ונטישת הערים.

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

הצעדים למימוש רעיון דרך הבשמים (1) ←

- הגשת תיק הכרה בדרך הבשמים כדרך תרבותית ל- ICOMOS ו- UNESCO תוך הקמת קואליציה עם מדינות דרום אסיה (הודו וסינגפור) ותורכיה
- הגשת ערים (עבדת, ממשית, חלוצה ושיבטה) ופארק שרידי הדרך והמצדים להכרה כאתרים של המורשת העולמית על ידי UNESCO

דרך הבשמים The Incense & Spice Road

הצעדים למימוש רעיון דרך הבשמים (2)

- הכנת תוכנית פיתוח התיירות בנגב המבוססת על המיתוג העולמי של דרך הבשמים.
- חיזוק התיירות בנגב ודרום ירדן על ידי פתיחת מעבר צופר בערבה התיכונה לתנועת תיירים בדרך הבשמים בשני הכיוונים.
- הכנת תוכנית מיתוג ושיווק דרך הבשמים כמוצר תיירותי מקומי ובינלאומי.

